

Klauzurní práce z civilního procesu

Platební rozkaz

Pan Štědrý už od svých 18 let žije v Břeclavi, před několika lety však zdědil po rodičích rodinný dům, v jehož prvním patře se nachází dva byty, které pan Štědrý pronajímá. Jan Navrátil od června 2010 pracuje ve Vyškově, kam dojížděl z Olomouce, kde se svou manželkou do konce roku 2012 bydlel a kde jsou stále oba hlášeni k trvalému pobytu na ohlašovně. Dojíždění do Vyškova však bylo časově i finančně náročné, proto se manželé poté, co manželka přišla v Olomouci o práci, rozhodli přestěhovat se do Vyškova. K 1. lednu 2013 si pronajali jeden z bytů pana Štědrého. Nájemní smlouvu uzavřeli na dobu neurčitou s tím, že nájemné budou hradit vždy předem k 15. dni v měsíci. První dva měsíce nájemné platili řádně a včas, poté se začali s platbami opožďovat někdy i o celý měsíc. Pan Štědrý situaci nejprve neřešil. Věděl, že Jan Navrátil v červenci přišel rovněž o práci a nechtěl jeho situaci ještě více zhoršovat. Když si mu ale začali sousedé stěžovat, že se Jan Navrátil chová zvláště, navíc se k němu doneslo, že se u něj možná rozvíjí duševní porucha, a od září 2014 neobdržel žádné nájemné, přestal být pan Štědrý shovívavý. Byl sice ochoten domluvit se s manželi na zaplacení dlužné částky ve výši 30 000 Kč s odkladem a ve třech splátkách, požadoval však, aby vše bylo sepsáno písemně. Jan Navrátil se proto s panem Štědrým v lednu 2015 sešel a mimo jiné písemně uznal, že panu Štědrému společně s manželkou dluží nájemné za měsíc září, říjen, listopad v celkové výši 30 000 Kč, a tuto částku se proto zavazují panu Štědrému platit ve splátkách ve výši 10 000 Kč měsíčně počínaje měsícem květen 2015. I přes svou snahu o uskromnění se a skutečnost, že si Jan Navrátil v Brně našel špatně placenou práci, manželé do srpna 2015 nezaplatili ani jednu splátku. Pan Štědrý proto na manžele podal k Okresnímu soudu v Břeclavi žalobu, v níž se domáhal, aby mu společně a nerozdílně zaplatili dlužnou částku ve výši 30 000 Kč s příslušenstvím.

Okresní soud žalobě žalobce vyhověl a rozhodl platebním rozkazem o povinnosti Jana a jeho manželky zaplatit žalobci solidárně částku ve výši 30 000 Kč s

příslušenstvím. Platební rozkaz, který obsahoval poučení o možnosti podat proti němu ve lhůtě 15 dnů odpor, byl žalobci doručen dne 29. července 2015 (středa), žalovanému dne 27. července 2015 (pondělí) a Janově manželce rovněž dne 27. července 2015.

Platební rozkaz byl žalovaným doručen společně s výzvou, aby se k doručenému platebnímu rozkazu ve lhůtě do 30 dnů od doručení tohoto usnesení (výzvy) vyjádřili a uvedli skutečnosti, na nichž staví svou obranu, popř. učinili důkazní návrhy; v opačném případě se má za to, že nárok uplatněný žalobcem uznávají.

Jan Navrátil se podáním označeným jako „odpor“ podaným k poštovní přepravě dne 11. srpna 2015 k platebnímu rozkazu vyjádřil tak, že s platebním rozkazem nesouhlasí. Nárok by žalobci dle jeho mínění neměl být přiznán proto, že s ohledem na tíživou sociální situaci, v níž se žalovaní momentálně nacházejí, by vyhovění žalobě představovalo krutost urážející obyčejné lidské cítění ve smyslu § 2 odst. 3 občanského zákoníku. Krom toho žalovaný namítl, že Okresní soud v Břeclavi nebyl místně příslušným k projednání a rozhodnutí věci. Věc by měl projednávat Okresní soud v Olomouci, v jehož obvodu mají žalovaní stále nahlášený trvalý pobyt. Žalovaná proti platebnímu rozkazu odpor nepodala a ani se ve věci nevyjádřila.

Okresní soudu v Břeclavi na základě odporu Jana Navrátila platební rozkaz zrušil, a to ve vztahu k oběma žalovaným. Námitce místní nepřislušnosti nevyhověl; v řízení jde o právo týkající se nemovité věci (bytu), a proto je dána výlučná místní příslušnost soudu, v jehož obvodu se byt nachází dle § 88 písm. b) OSŘ. Byt se nachází v Břeclavi, a proto je dána výlučná místní příslušnost Okresního soudu v Břeclavi, a nikoliv Okresního soudu v Olomouci.

Okresní soud v Břeclavi nařídil ve věci jednání, k němuž se dostavil jen žalobce pan Štědrý. Žalovaní se bez omluvy nedostavili, přestože jim bylo podle doručenky založené ve spisu předvolání doručeno dva týdny před jednáním. Žalobce za této situace navrhl, aby s ohledem na uznání závazku Janem Navrátillem z ledna 2015 rozhodl rozsudkem pro uznání. Okresní soud tomuto návrhu vyhověl, a rozsudkem pro uznání uložil oběma žalovaným povinnost zaplatit žalobci rukou společnou a nerozdílnou částku 30 000 Kč s příslušenstvím. Náhradu nákladů řízení žalobci podle § 142a odst. 1 OSŘ nepřiznal.

Proti tomuto rozsudku pro uznání podal žalovaný Jan Navrátil odvolání. Namíтал, že soud postupoval zcela iracionálně, když vydal rozsudek pro uznání. Za řízení ze

strany žalovaných k žádnému uznání nároku nedošlo. Žalovaný naopak výslovně po celou dobu řízení uváděl, že s žalobou pana Štědrého nesouhlasí, tak nerozumí závěru soudu I. stupně, že nárok uplatněný žalobcem uznal. Dle žalovaného tak nebyly splněny předpoklady pro rozhodnutí rozsudkem pro uznání; navrhl proto, aby odvolací soud prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Žalovaná odvolání nepodala. Žalobce ve vyjádření navrhl potvrzení prvostupňového rozhodnutí. Důvody pro vydání rozsudku pro uznání podle něj totiž byly ve skutečnosti hned tři: prvním důvodem bylo uznání žalovaného Jana Navrátila z ledna 2015 (v němž žalovaný uznal sám dluh za oba manžele), druhým potom neomluvená neúčast obou žalovaných u jednání, třetím pak okolnost, že se žalovaná na výzvu soudu vůbec nevyjádřila a v řízení byla zcela pasivní.

Otázky:

- a) Posudte správnost závěru i argumentace okresního soudu ohledně námitky nedostatku místní příslušnosti.
- b) O jaké procesní společenství se na straně žalované jedná?
- c) Posudte, zda byly splněny podmínky pro zrušení platebního rozkazu. V rámci toho rovněž zvažte, zda mohl soud zrušit platební rozkaz i vůči žalované, která odpor nepodala.
- d) Byly splněny předpoklady pro to, aby soud rozhodl rozsudkem pro uznání? Zvažte tuto otázku ve vztahu ke každému z žalovaných.
- e) Bude mít podání odvolání jenom žalovaným Janem Navrátilem účinky i pro druhou žalovanou? Pokud by odvolací soud odvolání vyhověl, mohl či musel by za této situace zrušit či změnit rozhodnutí i ve vztahu k žalované, která odvolání nepodala?

Řešení

ad a)

Obersatz

Místní příslušnost může být buď obecná, nebo zvláštní. Obecná místní příslušnost se řídí obecným soudem žalovaného; tím je v případě nepodnikajících fyzických osob okresní soud, v jehož obvodu má taková osoba bydliště, popř., v jehož obvodu se zdržuje (§ 84 a § 85 odst. 1 OSŘ). Zvláštní místní příslušnost může být buď na výběr daná, nebo výlučná. Místní příslušnost na výběr daná je upravena v § 87 OSŘ a její vztah k obecné místní příslušnosti je takový, že žalobci dává volbu, zda bude žalovat u obecného soudu, nebo u soudu na výběr daného. Naproti tomu výlučná místní příslušnost, jež je upravena v § 88 OSŘ, takovou volbu žalobci nedává: svůj nárok musí žalobce uplatnit jediné u soudu, na který ukazují pravidla výlučné příslušnosti.

Obvody okresních soudů jsou vymezeny v příloze č. 3 zákona o soudech a soudcích č. 6/2002 Sb.

Untersatz

V posuzované věci se žalobce domáhal zaplacení dlužného nájemného, tj. obligačního nároku. Nejednalo se o spor o právo týkající se nemovité věci ve smyslu § 88 písm. b) OSŘ, jak Okresní soud v Břeclavi a i kdyby se jednalo, byt se nenachází v Břeclavi, ale ve Vyškově. Místně příslušným je proto obecný soud žalovaných ve smyslu ustanovení § 84 ve spojení s § 85 odst. 1 OSŘ, tj. soud, v jehož obvodu mají žalovaní bydliště s tím, že mají-li bydliště na více místech, je místně příslušným soudem každý soud, v jehož obvodu bydlí s úmyslem zdržovat se tam trvale. Jestliže bydliště nelze tímto způsobem určit, je obecným soudem okresní soud, v jehož obvodu se žalovaní zdržují v době zahájení řízení.

Pojem bydliště, který je pro určení obecného soudu žalované osoby zásadní, není totožný s obsahem pojmu trvalý pobyt podle zákona o evidenci obyvatel a rodných číslech, i když se tyto pojmy velmi často překrývají. Bydlištěm se pro účely určení místní příslušnosti rozumí místo, v němž žalovaná osoba bydlí s úmyslem trvale se zde zdržovat, zpravidla proto, že zde má svůj byt, dům, rodinu apod. Bydliště tedy má ten, kdo má jednak „animus domicilandii“, tj. úmysl se někde trvale zdržovat, a dále „corpus domicilandii“, tj. kdo tam skutečně pobývá. Trvalý pobyt

žalovaných hlášený v Olomouci (na ohlašovně) tyto dva znaky (kumulativně) pravděpodobně splňovat nebude.

Obecným soudem žalovaných proto je dle přílohy č. 3 k zákonu o soudech a soudcích Okresní soud ve Výškově. Místně příslušným je vedle obecného soudu žalovaných rovněž soud, v jehož obvodu má žalovaný stálé pracoviště ve smyslu § 87 písm. a) OSŘ, kterým je Městský soud v Brně. Tato příslušnost je svou povahou alternativní, žalobce proto měl na výběr, u kterého soudu bude žalovat.

Schlussatz

Námítka místní nepříslušnosti Okresního soudu v Břeclavi je důvodná. Argumentace žalovaných není věcně opodstatněná, neboť místo trvalého pobytu nelze zaměňovat s bydlištěm ve smyslu ustanovení § 84 ve spojení § 85 odst. 1 OSŘ. Argumentace téhož okresního soudu rovněž není věcně opodstatněná, neboť se v této věci nejedná o spor o právo týkající se nemovité věci, ale o spor o dlužné nájemné (obligační nárok).

ad b)

Obersatz

O procesní společenství účastníků jde tehdy, vystupuje-li na straně žalobce nebo žalovaného anebo na obou stranách sporu více osob. Občanský soudní řád zná z hlediska procesního práva dvě základní společenství účastníků řízení, a to společenství samostatné (§ 91 odst. 1 OSŘ) a společenství nerozlučné (§ 91 odst. 2 OSŘ). Pro posouzení, zda se jedná o samostatné nebo nerozlučné společenství, je rozhodná povaha předmětu řízení vyplývající z hmotného práva. O nerozlučné společenství jde tam, kde hmotné právo neumožňuje, aby předmět řízení byl projednán a rozhodnut samostatně vůči každému společníkovi. Nerozluční společníci tvoří jednotnou stranu, tj. je vyloučeno, aby rozhodnutí ohledně některého z nich vyznělo odchylně; v případě „obyčejného“ samostatného společenství je však situace podstatně odlišná.

Tvoří-li procesní společenství solidární dlužníci, nevyžaduje ani zákon ani povaha věci, aby rozhodnutí vůči nim všem vyznělo stejně. Solidární dlužníci tedy mají postavení samostatných společníků. Mají-li plnit rukou společnou a nerozdílnou na základě smlouvy, nejedná se ani o případ, kdy z právního předpisu vyplývá určitý

způsob vypořádání vztahu mezi účastníky, jako je tomu podle ustálené rozhodovací praxe v případě náhrady škody způsobené několika škůdci.

Untersatz

V posuzované věci vystupovali na straně žalované dva účastníci, manželé Navrátilovi. Právním důvodem jejich solidárního dluhu měla být nájemní smlouva. Lze proto dovodit, že neměli postavení nerozlučných společníků, ale společníků samostatných. Vzhledem k tomu, že byli žalováni o plnění ze smlouvy o nájmu, nelze toto procesní společenství považovat za takové, u něž by z právního předpisu vyplýval určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky. Byli tedy „obyčejnými“ samostatnými společníky v rozepři. Na uvedeném závěru nemění nic ani skutečnost, že se jednalo o manžele.

Schlussatz

V rozkazním řízení se na straně žalované jednalo o samostatné společenství.

ad c)

Obersatz

Zabránit účinkům platebního rozkazu lze jedině podáním odporu. Odpor nemusí být odůvodněn, postačí jen, jestliže z obsahu podání, které může žalovaný učinit jakoukoliv přípustnou formou podle § 42 OSŘ za současného splnění podmínky uvedené v § 42 odst. 3 OSŘ, vyplývá, že jde o odpor. Povahu podání jako procesního úkonu účastníka je tudíž nutno posuzovat z jeho celého obsahu, samo označení podání účastníkem jako odpor nepostačuje (srov. § 41 odst. 2 OSŘ). Za odpor je třeba pokládat jakýkoliv zcela neformální projev žalovaného vůči soudu, v němž soudu obsahově sděluje, že odmítá plnit povinnost uloženou mu výrokem platebního rozkazu ve věci samé.

Odpor je podle § 172 odst. 2 OSŘ nutné podat ve lhůtě 15 dnů od doručení platebního rozkazu, pro včasnost postačuje, aby byl odpor posledního dne lhůty učiněn u soudu nebo odevzdán orgánu, který je povinen jej doručit. Pozdě podaný odpor soud ve smyslu § 174 odst. 3 OSŘ odmítne. Pokud je odpor podán byť i jen jedním ze žalovaných včas, ruší se tím platební rozkaz v plném rozsahu a soud nařídí jednání. Opravným prostředkem jen proti výroku o nákladech řízení je však i zde odvolání (srov. § 174 odst. 2 OSŘ).

Nebude-li proti platebnímu rozkazu podán odpor, má platební rozkaz účinky pravomocného rozsudku.

Soud současně s platebním rozkazem může vydat i tzv. kvalifikovanou výzvu podle ustanovení § 114b odst. 1 OSŘ, v níž bude strana žalovaná poučena o tom, že pokud se v určené lhůtě, která začne běžet od podání odporu, ve věci nevyjádří a ani nesdělí vážný důvod, který jí v tom brání (či takový vážný důvod vůbec nemá), sice podáním včasného odporu dosáhne zrušení platebního rozkazu, nicméně soud poté rozhodne v neprospěch strany žalované rozsudkem pro uznání na základě fikce uznání podle § 114b odst. 5 OSŘ.

Untersatz

V posuzované věci byl žalovaným platební rozkaz doručen společně s výzvou, aby se k doručenému platebnímu rozkazu ve lhůtě do 30 dnů od doručení tohoto usnesení (výzvy) vyjádřili, v opačném případě se má za to, že nárok uplatněný žalobcem uznávají, tj. jednalo se o kvalifikovanou výzvu ve smyslu § 114b OSŘ. Přestože v usnesení soud uvedl, že povinnost vyjádřit se jsou žalovaní povinni splnit ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení tohoto usnesení, podle ustanovení § 114b odst. 2 OSŘ tato lhůta jednak nesmí být kratší než 30 dnů od doručení usnesení, dále avšak u platebního rozkazu začne běžet až ode dne uplynutí lhůty k podání odporu proti platebnímu rozkazu. Tato lhůta podle ustanovení § 172 odst. 1 OSŘ činí 15 dnů od doručení platebního rozkazu. Platební rozkaz byl žalovaným doručen shodně dne 27. července 2015. Lhůta je zachována také, pokud je poslední den lhůty písemnost předána orgánu, který je povinen ji doručit (§ 57 odst. 3 OSŘ). Tato lhůta byla zachována, protože podání bylo podáno na poště 11. srpna 2015, tj. 15. den lhůty.

K podání odporu je z povahy věci subjektivně legitimován v zásadě toliko žalovaný. Včasným podáním odporu žalovaným v zákonné lhůtě 15 dnů, počítané od doručení platebního rozkazu, žalovaný zabrání, aby platební rozkaz nabyl účinků pravomocného rozkazu; tj. dojde ke zrušení platebního rozkazu v plném rozsahu. Stačí přitom, aby žalovaný odporem napadl byť jen část meritorního výroku platebního rozkazu, např. obsahově vyjádřil nesouhlas jen s částí mu ukládané. Stejně tak stačí, aby podal odpor proti platebnímu rozkazu byť jen jeden z více žalovaných (a to i když mají procesní postavení samostatných společníků, jako je tomu v tomto případě). I tak dojde ke zrušení platebního rozkazu v plném rozsahu ve vztahu ke všem žalovaným.

Schlussatz

Podmínky pro zrušení platebního rozkazu splněny byly a to ve vztahu k oběma žalovaným, neboť ke zrušení odporu vůči oběma žalovaným postačuje podání odporu i jen jedním z žalovaných (platí i pro samostatná společenství).

ad d)

Obersatz

Rozsudek pro uznání se může zakládat na skutečném uznání (§ 153a odst. 1 OSŘ), nebo na fikci, že žalovaný nárok uznal (§ 153a odst. 3 OSŘ). Skutečným uznáním nároku se rozumí procesní úkon žalovaného, z jehož obsahu jednoznačně vyplývá, že žalovaný nárok, který vůči němu byl uplatněn v žalobě, uznává, event. v jakém rozsahu tak činí. Nikoliv tedy hmotněprávní uznání dluhu učiněné před zahájením řízení. Předmětem uznání může být jen nárok, který byl předmětem řízení a jeho příslušenství. Uznání učiněné samostatným společníkem zavazuje jen tohoto účastníka. K uznání nároku žalovaným může dojít za řízení před soudem prvního stupně nebo před soudem odvolacím, a to až do doby, než soud vyhlásí rozhodnutí o věci samé nebo jiné rozhodnutí, kterým se řízení končí.

Podmínkami (kumulativními) pro vydání rozsudku pro uznání ve smyslu § 153a odst. 1 OSŘ tedy jsou 1) procesní uznání nároku/základu nároku žalovaným v průběhu soudního řízení, 2) nároku, který je vůči němu žalobou uplatňován, 3) žalobce vydání rozsudku pro uznání navrhne, 4) nejde o věc, v níž nelze uzavřít smír (§ 99 OSŘ), vylučovala by to povaha věci a rozpor s kogentními právními předpisy.

K vydání rozsudku podle ustanovení § 153a odst. 3 OSŘ (ve vztahu k § 114b odst. 5 OSŘ) je nutné, aby soud žalované ve smyslu ustanovení § 114b odst. 1 OSŘ vyzval, aby se ve věci vyjádřili v soudem určené lhůtě, která nesmí být kratší než 30 dnů od doručení usnesení, a aby v případě, že nárok uplatněný v žalobě zcela neuznávají, ve vyjádření vylíčili rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu. Jestliže žalovaný nárok neuznají vůbec nebo jej uznají jen z části/v základu, jsou povinni ve vyjádření vylíčit rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu. Nevyjádří-li se bez vážného důvodu a ani soudu ve lhůtě nesdělí, jaký vážný důvod jim v tom bránil, nastává podle § 114b odst. 5 OSŘ fikce, že uznávají nárok, který je proti nim uplatňován, o tomto následku je však soud povinen je ve výzvě poučit.

Untersatz

Řešení ve vztahu k Janovi

Žalobce ve vyjádření k odvolání uváděl, že jsou ve vztahu k Janovi splněny následující dvě podmínky pro vydání rozsudku pro uznání – 1) Janovo uznání dluhu a 2) neomluvená účast (mj.) žalovaného u jednání.

Ad 1) V posuzované věci žalovaný Jan uznal co do důvodu a výše svůj dluh na nájemném vůči žalobci. Toto uznání je však čistě hmotněprávní povahy a nelze jej zaměňovat s uznáním nároku dle § 153a OSŘ. Je proto bezvýznamné z hlediska podmínek pro vydání rozsudku pro uznání, i kdyby bylo žalobcem přiloženo k žalobě. Žalobce se proto nemůže na základě hmotněprávního uznání dluhu, k němuž došlo před podáním žaloby nebo mimo řízení, domáhat, aby ve věci bylo rozhodnuto rozsudkem pro uznání podle ustanovení § 153a odst. 1 OSŘ ve vztahu k žalovanému manželu. Podmínka uznání dluhu za řízení podle § 153a odst. 1 OSŘ tudíž ve vztahu k žalovanému splněna nebyla.

Soud současně s platebním rozkazem vydal i tzv. kvalifikovanou výzvu (byť s nesprávně uvedenou lhůtou k vyjádření se) podle ustanovení § 114b odst. 1 OSŘ, v níž žalované poučil o následcích nevyjádření se, tj. o fikci uznání podle ustanovení § 114b odst. 5 OSŘ.

Jan v odporu uváděl, že by „nárok žalobci dle jeho mínění neměl být přiznán proto, že s ohledem na tíživou sociální situaci, v níž se žalovaní momentálně nacházejí, by vyhovění žalobě představovalo krutost urážející obyčejné lidské cítění ve smyslu § 2 odst. 3 občanského zákoníku“ a současně namítal nedostatek místní příslušnosti, dále se však již více nevyjádřil, i přes řádně doručené předvolání k jednání se k nařízenému jednání bez omluvy nedostavil.

Ad 2) Neúčast Jana na prvním jednání ve věci není důvodem pro vydání rozsudku pro uznání, ale pro zmeškání (§ 153b odst. 1 OSŘ). Nejedná se tudíž o podmínku, jejíž splnění je nutné pro vydání rozsudku pro uznání. Naopak námitku tíživé sociální situace, která je obdobou námitky rozporu s dobrými mravy, lze považovat za dostačující reakci na výzvu dle § 114b odst. 5 OSŘ, přestože druhá námitka procesní povahy - nedostatek místní příslušnosti – sama osobě kvalifikovaným vyjádřením se k výzvě dle § 114b odst. 5 OSŘ není.

Podmínky pro vydání rozsudku pro uznání podle ustanovení § 153a odst. 1 OSŘ, event. podle ustanovení § 153a odst. 3 OSŘ (fikce uznání) ve vztahu k žalovanému nebyly splněny.

Řešení ve vztahu k manželce Jana Navrátila

Ze stejného důvodu jako v ad 1) nebyly splněny podmínky pro vydání rozsudku pro uznání podle § 153a odst. 1 OSŘ ani ve vztahu k žalované manželce, i kdyby jí uznání dluhu jejím manželem rovněž zavazovalo. Vzhledem k tomu, že manželka žalovaného (druhá žalovaná) se ke kvalifikované výzvě podle § 114b odst. 5 OSŘ vůbec nevyjádřila, ač měla, neboť z důvodu samostatného společenství každý z účastníků jedná jen sám za sebe a jeho úkony nemají na práva a povinnosti ostatních společníků žádný vliv – byly ve vztahu k ní splněny podmínky pro vydání rozsudku pro uznání podle § 153a odst. 3 OSŘ (není rozhodující, že se nedostavila na jednání, obdobně jako u žalovaného).

Schlussatz

Ve vztahu k žalovanému manželovi (Janovi) nebyly splněny předpoklady pro vydání rozsudku pro uznání podle § 153a odst. 1 OSŘ, ani podle § 153a odst. 3 OSŘ. Ve vztahu k manželce žalovaného (druhé žalované) sice nebyly splněny předpoklady pro vydání rozsudku pro uznání podle § 153a odst. 1 OSŘ, byly však splněny podmínky pro vydání rozsudku pro uznání podle § 153a odst. 3 OSŘ (fikce uznání).

ad e)

Obersatz

S odvoláním jsou spojeny suspenzivní a devolutivní účinky. Podstata suspenzivních účinků spočívá v tom, že se až do rozhodnutí o odvolání odkládá v určitém rozsahu právní moc rozhodnutí. Devolutivní účinek znamená, že se rozhodnutí o odvolání přenáší z prvostupňového soudu na funkčně příslušný odvolací soud.

Suspenzivní účinky upravuje § 206 OSŘ. Vystupuje-li na jedné straně několik účastníků a podá-li odvolání jenom některý z nich (resp. směřuje-li odvolání protistrany jenom proti některému z nich), je nutno rozlišovat, zda účastníci tvoří společenství nerozlučné nebo samostatné, a jde-li o společenství samostatné, zda se jedná o „obyčejné“ samostatné společenství, nebo takové, kde ve smyslu § 206

odst. 2 OSŘ vyplývá z právního předpisu určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky. Nerozluční společníci tvoří jednotnou stranu, tj. je vyloučeno, aby rozhodnutí ohledně některého z nich vyznělo odchylně; proto také podá-li odvolání jenom jeden z nich, má to účinky i pro ostatní nerozlučné společníky (§ 91 odst. 2 OSŘ). Obdobná situace nastává, jde-li sice o samostatné společenství, ale z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky (§ 206 odst. 2 OSŘ). V případě „obyčejného“ samostatného společenství je však situace podstatně odlišná, neboť suspenzivní účinky odvolání nastanou pouze vůči tomu společníkovi v rozepří, který podal odvolání, resp. proti němuž odvolání směřuje; vůči ostatním nabude právní moci. Proto by se také v prvních dvou případech měnící nebo rušící rozhodnutí odvolacího soudu bude týkat všech procesních společníků, zatímco v případě naposled uvedeném by se postavení těch samostatných společníků, vůči nimž se už stalo prvostupňové rozhodnutí pravomocným, nijak nedotklo.

Podle § 212a odst. 1 OSŘ lze rozhodnutí soudu prvního stupně přezkoumat i z důvodů, které nebyly v odvolání uplatněny (§ 205 odst. 2). Podle § 212a odst. 4 OSŘ rozsudek pro uznání a rozsudek pro zmeškání odvolací soud přezkoumá jen z důvodů uvedených v § 205b, tzn. jen pro vady uvedené v § 205 odst. 2 písm. a) a skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být prokázáno, že nebyly splněny předpoklady pro jejich vydání (§ 153a, 153b).

Untersatz

V posuzované věci žalovaný v odvolání namítl svůj nesouhlas s žalobou, tj. i s vydáním rozsudku pro uznání, jehož vydání mimo jiné zpochybnil, když uvedl, že za řízení z jeho strany nedošlo k žádnému uznání. Z ustanovení § 205b OSŘ vyplývá, zákon omezuje důvody, z nichž lze rozsudek pro uznání v odvolacím řízení přezkoumat, kromě vad dle § 205 odst. 2 písm. a) OSŘ na přezkum předpokladů pro vydání tohoto rozsudku. Odvolací soud se proto těmito vadami správně zabýval. Soud tedy nepochybil, pokud z tohoto důvodu napadený rozsudek pro uznání přezkoumal.

S ohledem na to, že žalovaní účastníci tvořili společenství samostatných společníků (§ 91 odst. 1 OSŘ), které nelze považovat za takové, u něž by z právního předpisu vyplýval určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky. Žalovaní byli „obyčejnými“ samostatnými společníky v rozepří. Podal-li odvolání jenom jeden z žalovaných, nastaly suspenzivní účinky odvolání pouze vůči němu (§ 206 odst. 2

OSŘ). Ohledně druhé žalované, která odvolání nepodala, nabylo rozhodnutí soudu I. stupně právní moci. Pokud by odvolací soud na základě odvolání žalovaného vůči žalobci rozsudek soudu I. stupně změnil nebo zrušil, žalované by se to nijak netýkalo, protože rozhodnutí soudu I. stupně vůči ní již nabylo právní moci.

Schlussatz

Podání odvolání žalovaným nebude mít účinky pro žalované. Protože odvolání žalovaná nepodala, rozhodnutí soudu I. stupně vůči ní nabylo právní moci; žalované proto neprospěje ani případná změna či zrušení prvostupňového rozhodnutí odvolacím soudem.